

tione in utramque partem: interim tacite secum rationum momenta discutiant, concedantque Consultatoribus sufficiens pro rei gravitate tempus deliberandi, ut sic in ferendis sententiis prudenter procedant.

LXXV.

In sententia, quam semel consilio elegerunt, fortissime persistentes, etiam non obstantibus quibuscumque contrariis, ad executionem rerum constantissime provehantur, si tamen propter circumstantias primum ex post facto supervenientes, aut prius ignoratas, moralis impossibilitas rerum exequendarum, aut majora damna ab executione proventura conspiciantur, providentia erit cum consilio seniorum aliam viam ingredi: praterea innatum animi teporem viriliter corrigant, matureque malorum initis obstant, medicinas oppositas non ad extrema conjiciant laborum perasi.

LXXVI.

Iustitiam diligant, eamque indifferenter erga omnes observent, suorumque delicta impunita non relinquunt, in horum tamen vindicatione pro rei gravitate, & personarum qualitate, ita se gerere studeant, ut omnes medicinam potius quam vindictam sentiant, insuper prudentia utantur, qua in delictis quedam dissimulare sciant, quae tempore magis congruo corrigantur, graviora prius corrigant, & gradatim ad minora sic descendant, cognoscantque cuiusque naturam quibus potissimum singuli facilius corrigi posse videantur.

LXXVII.

In rebus agendis extrema devitentur: proinde rigidior partem nunquam facile amplectentur quamdiu per mitiorem viam se obtinere posse correctionem sperant; neque interim per neglectum, aut contemptum minorum, solis gravioribus invigilandum esse sibi falso persuadeant, aut in hiis errantes admonere, & punire negligant. Memores quoque potestatis superioris sibi factae humilitatis studio, sua mandata, seque ipsos subjiciendo contemni non permittant, multo minus subditorum iudicia suis ita anteponant, ut malint ex illorum sententia errare, quam ex sua prudentia aliquid ordinare.

LXXVIII.

Ut in perpetua quadam erecta mentis statione suo officio invigilare valeant, temperantiae fulgore omnibus, tam domi, quam foris praevalent, & convivia devitent; neque spreto domesticorum suorum commercio, externorum conversationem, & amicitiam ambiant; sed libenter cum suis esse, conversari, & convecti fatagant; erga quos etiam, uti erga omnes alios liberales cum debita tamen moderatione existant. In conversatione se suis ridendos nunquam exhibeant, nec rebus illis se immisceant, quas ignorant, aut in quarum scientia non excellunt, inde enim dedecus potius, atque contemptus, quam auctoritas in eos redundare solet.

LXXIX.

Venerationis, aliarumque prerogativarum obsequia sibi a subditis praestata, mutuo honore, & charitatis officio omnibus grati repetant; quin & tamen ejusmodi venerationum stipendio subinde priventur, a charitativo tamen eorum obsequio minime recedant; hoc namque animos mire devinare, ac quasi captivare consuevit. Animi motus sibi subiectos, moderateque sus-

pensos habeant, maxime vero iracundiae frenum injiciant, & ubi subnascentes illius stimulos fenerint, vincant se ipsos, & cum tranquilla mens fuerit, quid agendum sit iudicent.

LXXX.

Caveant se respectibus humanis induci, ut horum intuitu ea inferioribus permittant, quae cum Instituti disciplina, felicibusque ejus progressibus pugnent. In omnes intentos habeant oculos, & in eos etiam, quorum virtuti atque industria multa committuntur, caveantque ne in eos nimia, vel confidentia, vel diffidentia ferantur, quia utrumque felicem familiae gubernationem non nunquam labefactat. Similiter uni nimium addicti tantum nunquam tribuant, ut alii se neglectos, contemptos sentiant, quae omnia emulationes, & contemptus, aliaque ingentia mala in gubernationem domesticam invehere solent.

LXXXI.

Detractionibus non solum fidem; ac aures non praebant, sed veluti pestem hoc vitium proferant. Adulatorum assentationes fugiant, neminemque in sua consilia admittant, quem hujus vitii reum habuerint, quae talenta unicuique Deus, natura, experientia, atque concesserit superiores solerter observent, & ex eorum cognitione munera domestica singulis dividant.

LXXXII.

Seniores, ac laboribus fractos ex animo colant, & venerentur, illorumque necessitatibus sedulo occurrant, paternaeque habeant. Paternam infirmorum curam gerant, ex animo illis condolendo, sepius visitando, verbis aliiisque tam spiritualibus, quam temporalibus mediis consulendo. Cognoscere quoque domesticorum suorum egressum, & ingressum, quibusque in occasionibus, & cum quibus converferentur, quid a singulis domi fiat, omnesque domesticis ordinis, ac disciplinae perturbationes pro viribus eliminare coeantur.

LXXXIII.

Ut officio suo eo magis satisfaciant in diariis omnia notabilia consignant, eo ordine, & modo, ut si necesse sit omnibus rationem reddere valeant. Sic Juraamenta a singulis praestata, & manu propria subscripta, aliqua ejusmodi particularia certo loco aservabunt, & ut has ordinationes perpetuo observent, singulis diebus tacite se compentent, quid in officio sibi commissio neglexerint, & si quid deprehenderit serio proponant, cum Divina gratia in humilitate Spiritus emendare.

De regressu ad Superiores.

LXXXIV.

Uni cuius subdito recursus ad Superiores majores conceditur, ut si quandoque quispiam a suo immediato Superiore, sive in spirituali, sive in temporalis necessitate indebit gravaretur, & de illis Superior humiliter rogatus remediari nollet, in eo casu ad mediatum, & altiorum Superiorem eo amoris, & confidentiae filialis affectu accedat, quo filius ad Patrem necessitate pressus accedit; servandus tamen erit in ejusmodi recursu debitus ordo, ut saltem regulariter, & sine speciali causa ab infimo Superiore, omisso remedio, ad supremum non recurratur, excepto recur-

curfu ad Summum Pontificem, qui semper etiam omisso medio adiri potest.

LXXXV.

Quod si ob quamcumque difficultatem a Superioribus hujus Instituti per privatam, & oeconomiam directionem, servato praedicto ad Superiores regressu, non correctam, ad forum publicum in rebus hoc Institutum concernentibus a gravato deferenda foret, decisio talis difficultatis, juxta hujus Clericalis Instituti Constitutiones a S. Sede Apostolica approbatas, & SS. Canones regulatur ab eo Rmo D. Ordinario in cujus Dioecesi ejusmodi difficultas occurrit.

LXXXVI.

Praedictus regressus in vera, bene considerata, & rationabili necessitate quae vel personam, vel oeconomiam, vel statum concernat, ita fiat, ut interim de pristino, ac debito amoris affectu, aut de subjectionis voluntate, ac promptitudine nihil remittentes, omnia aequo animo, sedatis profus passionibus cum debita humilitate, suae voluntatis resignatione, ac prompto, & indifferenti ad omnia animo, Superiori aperiant, & ejusdem iudicio tanquam filii obedientiae acquiescant. Modum denique cum in praedicto regressu ad Superiorem observent, ut inde nulla incommoda, aut disciplinae domesticae detrimenta consequi possint.

De revelatione Hominis interioris Superiori faciendae.

LXXXVII.

Medium in primis necessarium ad conservandos status spirituales in debita sua perfectione, & perenni felicitate, est revelatio hominis sui interioris, cujus beneficio notitia acquiratur, qua propriis quarumlibet tentationum, & supplantationum diaboli (quibus ipsam status substantiam, & genuinum vocationis Spiritum paulatim in singulis membris infringere, enervare, & pessundare conatur) principis mature obvietur, ac resistatur, infidiaeque mundi, ac carnis mature deprehense detegantur, ac declinentur, aut futurae, imminentesque praevaleantur.

LXXXVIII.

Proinde singulis annis unusquisque semel tempore exercitiorum Spiritualium Patri suo Spirituali totum hominem suum Spirituale, & internum fidei sinceritate revelet, & detectis ea ratione diabolice supplantationis insidiis, & salutaribus ejusdem consiliis contra easdem munitus interim de novo pie, sancteque vivere, & in viam salutis, ac perfectionis progredi incipiat; Confessario quoque suo proprio suum internum hominem tam ad bona, quam ad mala aperiant, insinuetusque, sive bonos, sive malos revelent: praeterea per modum familiaris colloquii Superiori in districtu Decanali omnes Clerici, qui sub ipso degunt, tempore visitationis fideliter statum, in quo pro tempore, quoad suum hominem spirituale fuerint, aperient; cujus etiam spiritualibus, mediis, & piis monitis, quae praescripserit diligenter, acquiescent.

LXXXIX.

Idem observant Superiores Decanali districtum respectu Praefidis Dioecesei sub visitatione annua ejusdem, aperiendo eodem modo statum hominis sui spiritualis candida fidelitate: Pari ratione Praefides Dioecesei, quoad suas per-

sonas, uti, & illi, qui eisdem Praefidibus cohabitant observant, respectu majoris Superioris, sive tempore visitationis, sive alio tempore convenienti, singulis annis hominem suum internum, pari ratione revelantes, & sic per ordinem Superiores omnes usque ad Supremum Praefidem id observant; denique ipsemet Praefes Supremus in annuis exercitiis eandem revelationem, hominis sui interioris Patri suo Spirituali faciat, pari quoque ratione negotium animae suae in humilitate, & fidelitate cum Confessario suo proprio omni tempore vitae suae pertractabit; porro dexteritas in Superioribus requiritur, ut revelationem ad sectandam majorem perfectionem in fortitudine spiritus excitatum cum consolatione dimittant.

De notitia personarum habenda.

X C.

Quantum fieri potest Superiores hujus Clericalis Instituti notitiam de singulis, & de totius status Constitutione provide omni tempore calere oportet; qua ratione singuli ad obtinendam aeternam salutem, & status totus ad debitam suam perfectionem, quam congruentissime dirigatur. In hunc finem quilibet Superior tam pro spiritualium rerum, quam temporalium directione constitutus, notabit ea, quae consideratione digna fuerint: deinde totius Instituti Praefes pro felici gubernatione nosse debet singulorum districtum statum, uti, & alii Superiores districtus sui notitiam habebunt: in hunc finem Superiores inferioris Ordinis majoribus Superioribus de personis sibi subditis debitam informationem certis temporibus dabunt; scilicet Superiores Seminariorum de suis studiosis, uti, & Superiores Domuum Emeritorum de personis ibidem existentibus, Superiores districtum Decanali de personis sui districtus, & sic per ordinem.

Ordinationes pro Oeconomis.

XCI.

Ut Communitas bonorum cum majori fructu Ecclesiae Catholicae ac praesertim Cleri executioni dari possit, & ut omnia hujus Instituti membra videant, ac re ipsa experiantur, quod praeter bonum in rebus, & exercitiis spiritualibus ordinem, etiam temporalium administrationem in omnibus quoad fieri potest, ordinate procedat, singulorum locorum Oeconomis eam in administrandis rebus temporalibus adhibeant curam, ut merito singuli propter bonum in rebus omnibus ordinem ex animo letentur.

XCII.

In hunc finem tam superiores, quam Oeconomiarum administratores, & quicumque aliquo modo rerum temporalium curam habent, magna cura, providentiaque circumspectes attendant, tam ad Subditos suos, quam ad universae Oeconomiae administrationem, eumque in eadem ordinem constanter observare fatagant, ut ex illa unicuique omnia non solum ad necessitatem, sed etiam ad convenientem commoditatem ministrantur; itaque omnes, qui simul habitant, exinde satisfactionem habeant.

XCIII.

Ad obtinendam praedictam administrationem domesticam spectat, ut singularum hujusmodi

Conventum in in districtu Decanali habendum, annuatim quoque debent comparere, Scientiarum exercitationes frequentare, aliaque media arripere, quæ ad conservationem Institutæ discipline a Superioribus salubriter fuerint ordinata.

CXVII.

Clericos sibi cohabitantes ad nutum Superiorum (postquam a Rm̄is DD. Ordinariis id petitum, & concessum fuerit) suscipiant, vel dimittent, prout commune Parochianorum, vel Clericalis hujus Institutū, aut particulare, ipsorummet Clericorum bonum requisiverit. Qui vero Canonice investiti Parochi, vel Beneficiati fuerint, non nisi ex rationabili, & gravi Causa a Rm̄is DD. Ordinariis cognita, & approbata (servata SS. Canonum, & S. Conc. Trid. dispositione) mutabuntur. Ad vacantia Beneficia non pro arbitratu suo aspirabunt, sed expectabunt donec a Superioribus Institutū ordinariis ad ea assequenda commendentur.

De Oeconomo Parochiali.

CXVIII.

Oconomus cujusque loci particularis ordinariæ ipse Parochus erit, aut qui in illo loco primas tenet, quod si tamen Parochus in spiritualibus magis, quam temporalibus præstaret, vel pietatis studio absorptus, hæc infima despectare videretur ad illius instantiam oconomia administratio in alium aptiorem transferri poterit; ita tamen, ut Parochus Superior semper existat, ab ejusque directione ille oconomus dependere debeat.

CXIX.

In casu, quo ipse Parochus oconomiam administrabit, inferiorem quamdam dispensationem Clerico cuidam cohabitanti ad hoc apto dabit; v. g. curam vestiarii, Cellæ vinariæ, expensas quotidianas minores in culinam, accepta in stola minori, de quibus omnibus singulis mensibus rationem reddere teneantur.

Observanda quadam ab illis, qui Parocho, aut Beneficiato principali cohabitant.

CXX.

Rerum temporalium administrationi præter, vel contra officium suum nemo se immisceat nec earum dispositionem ambiat. Liceat tamen cuique prædictarum rerum dispensatorem, fraterne permodum consilii de aliquo notabili emolumento, vel detrimento oconomia admonere; Res necessariæ quoad vestimenta, & alia utensilia ab Oeconomo singulis procurentur.

CXXI.

Quemadmodum Parochi, alique principales Beneficiati, ita, & Cappellani, & quicumque Beneficiati, aut Clerici, cum aliis cohabitantes singuli suos redditus, vel certum suum salarium habeant, de quo in usus huius Institutū convenientes congruo modo disponere possint; cum quilibet respectum, & obligationem suam non habeat ad personam particularem hanc, vel illam, sed quivis ex ipsis toti Institutū, quoad res, & redditus suos, ac vicissim totum Institutum cuilibet membro obligatum intelligatur. Cæterum hæc ordinatio, quod Clerici certum salarium habere debeant, de iis tantum intel-

ligitur, qui finitis studiis, aut præstito Juramento, certum officium habent. Clerici vero primæ, & secundæ classis cum ante præstitum Juramentum nondum ad communitatem bonorum obligentur, si quod Beneficium habent ad aliud non obligentur, quam ut sumptus pro suis personis factos ex beneficii redditibus solvant.

CXXII.

Unde is, qui præest in quavis Domo particulari, debet id, quod cohabitantibus Clericis ex salariis, & creditibus ultra victum, & vestitum, & alias expensas per annum superest, Superioribus consignare, ut pro ipsismet Clericis servato ordine, & distinctione asservetur, donec ipsimet pro oconomia inchoanda, vel pro subsidio pauperum parentum suorum, aliis congruis, aut necessariis expensis faciendis indigeant, aut Institutū voluntarie in vita consignent.

CXXIII.

Cuilibet Beneficiato, aut Clerico aliquid pecuniæ ab Oeconomo ad obvios, & quotidianos necessarios usus, ita dandum est, ut postquam expenderit tantundem ab Oeconomo denuo accipiant: Accepta vero rationibus debito modo, & ordine inscribantur, prout alia omnia, quæ sub manibus suis concredita habuerunt, certo statuto tempore in manuum Oeconomi referenda sunt.

De directione in districtu Decanali servanda.

CXXIV.

Ut directio Parochiarum, aliorumque locorum particularium fructuose subsistat, sequitur secunda superioritas, ad quam pro quolibet Decanali districtu locorum Decani rurales, si ex hoc Instituto fuerint, aut alii habiles ex eodem districtu assumuntur, qui per Juramentum Rm̄o D. Ordinario suæ Diocesis, uti etiam huic Instituto (quatenus de fidelitate eorundem quoad publicam ordinario, & quoad privatam, sive oeconomicam directionem Instituto sufficienter provideatur) se se obligabunt juxta formulas infra num. 142., & 143. expressas solis personibus mutatis.

CXXV.

Disti Superiores districtuum Decanali, si simul publico officio Decani fungantur, præter consuetam publicam functionem, qua omnes totius Decanatus Parochos, & alios Presbyteros in foro externo dirigunt, insuper non solum quos secum in Domo Decanali habuerint, sed etiam omnes illius districtus Parochos, & Clericos (qui ex Instituto sunt) secundum illius Constitutiones gubernabunt, quorum directioni omnes tam in spiritualibus, quam temporalibus filialiter subiacent: Ipsi vero eadem, quæ a Parochis observanda sunt, in primis observabunt, ut cæteri illorum exemplum respicientes captivati, ad imitationem facilius trahantur.

CXXVI.

In quem finem memores esse debent quantopere referat, ut suos Domi, & omnes sui districtus Sacerdotes, & Clericos, non secus dirigant, ac si omnes ipsis cohabitatione existerent præsentis; Hinc in Domo sua vigilanter curabunt omnium Constitutionum exactum servari ordinem, libenter quoque videant, si Sacerdotes sui

sui districtus frequenter in Domo Decanali suum regressum quærent, invigilentque, ut omnem charitatem sentiant, & mutuum animorum unitatem inibi quasi propriam suam habere residentiam experiantur. Ex quo capite mire ad obsequium imitationis, mutui amoris, & obedientie trahentur.

CXXVII.

In gerendis rebus ad directionem pertinentibus, quorundam Sacerdotum secum habitantium, ut & in suo districtu existentium consilium adhibeant, eorum maxime, qui iudicio Præfidis Diocesanis prudentia, & agendi dexteritate præ reliquis pollere judicabuntur: in Domo sua Seniores Sacerdotes constituent, cui in sua absentia directionem Domus committant, cum instructione debita secundum quam sciat se gerere.

CXXVIII.

Ordinarie bis in anno singula sui districtus loca una cum socio Oeconomo, visitando diligenter inspiciant, non solum transiendo, sed cum Clericis singulorum locorum sine suæ personæ acceptatione per aliquot dies in quotidiani cursu, & exercitiorum observatione convivant, non secus, ac si Domi degerent, ut hac ratione ceteri excitati, ejus, quæ in disciplina, & quotidianis exercitiis jugiter adhiberi debet, sedulitatis exemplum concipiant: Videant quoque num omnia, tam in spiritualibus, quam temporalibus juxta normam hujus Institutū observentur, & quæ ex mutuis Parochorum, aliorumque cohabitantium relationibus minus accurate observari deprehenderint, verbo, & opere ad debitam observationem reducere conentur.

CXXIX.

Gravamina, & difficultates singulorum audient, & pro possibilitate sublevabunt: quorum dilatio fieri non potest, & majoris momenti sunt, Superioribus statim intimabunt, eorumque dispositionem quam cum necessario præstito, & consensu Rm̄i Dni Ordinaris fecerint, vel fieri procuraverint, studiose exequantur: quæ vero moram patiuntur, diligenter annotabunt, ut Præfidi Diocesanis desuper suo tempore ordinate referre possint: Notificent item uniuscujusque genium, quatenus ad meliorem gubernationem, & salutem requiri videtur: Præmoneantque mature de necessariis mutationibus, & morbis Parochorum, ut Superiores mature singulis providere, & necessarias dispositiones facere, aut ab illis, quorum interest, ut fiant, curare valeant.

CXXX.

Si officio publico Decani simul funguntur, considerantes duplicem obedientiæ ordinem, in iis, quæ Rm̄orum DD. Ordinariorum sunt, eorum Officialibus; in iis vero, quæ Institutū specialiter concernunt, superioribus illius fideliter morem gerant, ad quod eo magis obligabuntur, si in his quoque mandatum speciale, eorumdem Rm̄orum DD. Ordinariorum ceciderit, juxta quæ in visitationibus statutis, ex quæ Ordinariorum sunt ad normam publici juris instituant, repertos defectus corrigendo; quæ vero ad hoc Institutum specialiter spectant, secundum normam Constitutionum dirigant, graviora utriusque fori sic notent, ut Rm̄o D. Ordinario, & Præfidi Diocesanis Institutū debite referre possint.

CXXXI.

Singulo trimestri, sive quibusvis anni quartalibus ordinariæ Præfidi Diocesanis integram relationem facient de statu, in quo uniuscujusque locus, & persona Institutū versetur, tam circa spiritualia, quam temporalia, idem facient extra hoc præscriptum, si urgens necessitas id postulaverit. Ipsi quoque in directione sua quo ad res Institutū regi se permittant a Præfide Diocesanis, quod a potiori etiam de aliis Superioribus intelligendum est; nihilque majoris momenti sine eorum præfido, & voluntate aggrediantur.

CXXXII.

Ad Conventum Diocesanum comparere, tenentur, quoties Superiores Institutū eos ad hunc conscripserint. Singulis annis duos in districtu suo Conventus instituant; ad unum horum Parochi, ad alterum Cappellani, & Beneficiati conveniant, ut singuli referant, quæ ad observationem accuratorem præscriptæ discipline, & ad meliorem hujus Institutū progressum in locis circa personas, spiritualia, & temporalia relata necessaria fuerint.

CXXXIII.

Tam Domus illius, in qua habitat, quam Parochiarum pecuniæ, quæ ad communes pios usus consignantur, vel etiam pro personis particularibus solummodo aservantur, reponantur in Arcam ad hoc destinatam, cujus clavem unam ipse, alteram senior Sacerdos, & tertiam Oconomus diversam custodiat. In eadem liber aservabitur, in quo scribatur summa pecuniæ, tam quæ in certum, quam quæ essentur pro necessitatibus in districtu illo evenire solitis.

CXXXIV.

In Archivio suo diligenter aservabunt instrumenta originalia, non solum proventuum, illius loci, cui particulariter præfunt, verum etiam singularium Parochiarum transumpta manu Notarii publici subscripta suis locis reponant, ut facile inveniri possint: Similiter servent distinctam, & ordinatam registraturam, circa acta sui officii publici (si id simul gesserint) ab ea, in quam acta Institutū oportebit referri.

CXXXV.

Post singula sexennia in locis, ubi Decanorum mutatio solita est, in Conventu Decanali Superiores pro tali districtu Constituti mutantur in aliis locis; ubi hoc munere perpetuo fungi solent elapsis dictis annis, quoties rationabiliter visum fuerit confirmari poterunt; constituentur vero a Præfide Diocesanis, ubi correspondenti non est, quod Domum Juventutis, & Emeritorum in una Archidiecepsi; Ubi vero ejusmodi correspondenti est, Præfides Archidieceps eosdem servato ordine, & modo debito constituent: qui deinde acceptati a Reverendissimis DD. Ordinariis suis, eisdem juxta formulam Superioris citatam per Juramentum se obligabunt. In casu, quo Decanus perpetuus ob negligentiam, vel aliud Instituto intolerabile delictum mutandus foret, interim tamen, ut ab officio publico deponatur, commode obtineri non possit, Superiores privatam directionem statum discipline hujus Institutū; in quemcumque habitioem Parochum, vel beneficiatum illius districtus transferent.

modi rerum administrationes ita dividantur, quatenus mediante subordinatione officiorum a summo usque ad infimum singuli in ordine, ac munere suo rite prestando, omni tempore contineantur, & ordinationis suae directionem a Superioribus capiant.

XCIV.

Æconomi seipfos aliis non preferentes, ac potius in omnibus per abnegationem sui exemplum præbentes ita cum aliis uniformiter per omnia vivant, ut intra omnes ab infimo usque ad summum amoris, pacis, mutuae dilectionis, & unitatis vinculum integerrime conservetur, dum omnes (cæteris paribus) ex prædicta rerum omnium uniformitate se vere pro filiis, & domesticis haberi manifeste deprehendant.

XCV.

Quod si contingat aliquem esse debiliorem complexionis, Superiores illius infirmitati patenter condescendentes eundem cum consensu Rm̄i Ordinarii in Parochia, vel conditione aliqua, ubi cum Socio secundum aliquas commoditates sibi necessarias commodius vivere possit, exponi curabunt. Universim erga suos in infirmitatibus, & aliis casibus humane necessitatis aucteri non existant, sed magis per omnia isdem compatientes se vere, & cordialiter charitativos exhibeant.

XCVI.

Ob gravissima damna, quæ tam ex parte domesticorum, quam externorum evenire solent, æs alienum non contrahant; proinde familiam suam ea circumspectione insituant, ne facile unquam annui sumptus redditus excedant, ex opposito namque cum ulata debita debitis accrescant.

XCVII.

Pro domestica politia debite conservanda, omni possibili conatu, diligentia, ac providentia curent rerum omnium munditiam servare; non minori soliditate studeant, ut omnia, & singula in suis locis sint disposita in quovis loco particulari vestiarium ordinetur, in quo sicut omnia vestimenta asservari, ita etiam ex eodem omnia, & singula cuilibet subministrari oportebit: debita quoque Bibliotheca, & librorum cura habeatur, talesque libri procurentur, qui potissimum pro meditationibus, lectione spirituali, concionibus, catechesibus, & similibus usibus necessarii erunt, Catalogus quoque librorum in eodem loco asservetur.

XCVIII.

Quemadmodum abjectio, aut nimius luxus externæ speciei, atque habitus Clericorum apud omnes vituperare, & contemptibilem reddere, ita modestia, & honestas maxime semper commendare consuevit; inde enixe laborandum est qua ratione utrumque conjungatur: in vestitu ergo uniformitatem, & honestatem longarum togarum sive taliarum cum collaribus, prout honestos Clericos decet, ubique terrarum omnes diligenter observabunt. Cura autem hujus penes dispensatorem rerum temporalium cuiusque loci erit, ut suos honeste, & mature vestiri faciat, & uniformitas quantum fieri potest, perpetuitate quadam ubique, & in omnibus observetur. Materia togarum taliarum universim ea erit, quæ, & honestatem, & modestiam in homine exteriori præferens, individua quadam societate conjungit, qualis omnis illa ma-

teria esse potest (servata dispositionis proportionem aliquo modo ad officium, & dignitates externas) quæ splendore, forma, aliisque qualitatibus vanitatem, luxum, & molliem minime præferat.

XCIX.

Similiter in victu, aliisque quibuscumque rebus cum cæteris paribus, aequalitatem, & uniformitatem erga omnes observent, qua debita animorum unio inter domesticos foveatur; eisque quoque providentiæ Superiores, & Æconomi esse debent, qua singulorum necessitates solcite respiciant, & præveniunt, aliorum quoque consilio, præsertim in rebus gravioribus, familiam suam in via charitatis fideliter administrant.

C.

Quod attinet ad rationem administrandæ œconomiae ad extra studiose caveatur, ne avaritiæ nota huic Clericali vitæ, Æconomorum, sive aliorum culpa merito imputari possit: Hinc si legata quadam pia huic Instituto advenirent, in iis magna cum moderazione, & quarumcumque personarum satisfactione, quantum prudenter fieri poterit, procedi debet; pari modo in vendendo, & emendo, Æconomi æquitatis sint memores; Opificibus quoque, & operariis satisfactionem sine morositate præsentent: idem etiam observetur quoad famulos, aliosque domesticos.

CI.

Circa jura stolæ, oblationes annuas, funeralia, ac similia accidentalia, omnes omnino tam prudentiæ, quam discretionis memores, liberum illis, qui talia solvere tenentur, relinquunt, dare ex bono, & libenti animo, quod justum, & æquum ipsimet judicabunt, & sine gravi difficultate dare poterunt: quod si vero bonitate, & discretionem illa subditos abuti videant, tum merito, quæ sibi ex jure Parochiæ, & Ecclesiæ ordinatione debentur ad jura parochialia manutenuenda postulare poterunt, & subinde debebunt.

CII.

Unusquisque Sacerdos beneficiatus ad distribuendum Pauperibus aliquid habeat, ut pro iustem convenienter expendatur. Ordinariæ tamen elemosynarum largitiones non ab omnibus passim fiant sed ab Æconomo, aut alio ab eo deputato.

CIII.

Juxta Constitutionem 20. Sacerdotum super redditibus omnibus tam fixis, quam accidentalibus, uti & super expensis tam Ordinariis, quam extraordinariis justus, & exactus calculus ab omnibus Æconomis in manuali, sive libello quodam ubique teneatur, ordinatumque quoddam ratiocinium quotannis ab uno quoque Æconomo de omnibus acceptis, & expensis conficiatur, ac certo loco, ac tempore præscripto exhibeatur. Ut vero ordinatus in hoc puncto procedatur, particularia ratiocinia asserventur in quovis loco particulari, Decanalia in loco Decanali, extractus eorumdem apud Caplam Diocesanam, sicque usque ad calculum generalem omnium rerum hujus Instituti procedendo, quatenus Superioribus convenienti tempore ubique exhiberi possint.

CIV.

Archivium particulare in quovis loco, & aliud in loco Decanali, uti & in quavis Diocesi, & Archidiecisi, generale denique pro toto Instituto ordinari debet, itaut in particularibus docu-

documenta Parochialia, specificatio reddituum, inventaria rerum domesticarum, una cum inventariis librorum, & similia: in generalibus vero Archivis generalia documenta asserventur eo ordine, & modo, ut pro quavis occasione statim ad manum haberi possint.

De Officio, & directione Superiorum in specie.

CV.

Superiorum hujus Clericalis Instituti sequens subordinatio statuitur, uti, & Æconomorum, qui dependenter a Superiorum directione rerum temporalium curam gerunt, ut ita ab infimo usque ad summum tam Superiores, quam Æconomi inter se connexionem, & debitam dependentiam habeant, ultimaque dispositio hujus Instituti a Præside Supremo derivetur, ut sic mutuo consilio, & directione ordine suo peragantur, ac dispensentur.

CVI.

Tota vero subordinatio tam Superiorum, quam Æconomorum in quinque gradibus personarum consistit. In primo sunt Superiori cuiusque loci particularis: in secundo Superior alicujus districtus Decanalis, & Æconomi: in tertio Præsides, & Æconomi Diocesani: in quarto ubi Dioceses quædam correspondentiam habent Præsides Archidieciani, & Æconomi: in quinto denique Supremus totius Instituti Præsides cum suo Æconomo: Qui omnes quatenus a Rm̄is DD. Ordinariis suis dependant habetur supra num. 86., & in sequentibus clarius exponitur.

De Parochiali, & cuiusque loci particularis directione.

CVII.

Quia Clerici, & Sacerdotes hujus Instituti per pagos, & oppida in salutem Populi dispersi, terni, vel plures cohabitare solent, divisim in singulis locis superioritas, & inferioritas constituitur necesse est, ut disciplinæ debitum observationis effectum sortiatur, dum omnes uni, in quovis particulari loco obediunt, quam Superioritatis directionem perpetuo is habebit, qui Parochus, sive principalis Beneficiatus cuiuscumque loci pro tempore extiterit.

CVIII.

Cui proinde non solum tota familia, verum magis Clerici cohabitantes in omnibus, quæ rationabilia secundum Deum fuerint, tam in spiritualibus, quam temporalibus, secundum præscripta hujus Clericalis Instituti obediunt, qui tamen non omnia proprio motu disponet, sed suorum consilium in omnibus, quæ alicujus momenti fuerint, adhibebit.

CIX.

Singuli locorum particularium Superiores suorum maxime domesticorum curam ex animo gerant, diligentique circumspectione attendant, ut timor Domini, & animorum unitas perpetuo in ædibus suis vigant: tam in gubernatione Domus, quam administratione œconomiae dirigi se sinent a sui Decanalis districtus superiore, & quæ in visitatione, vel alias fuerint mandata, diligenter observabunt.

CX.

Insipienter frequenter in anno res, quæ possidentur, ut quæ reparatione indigent maturè

reparentur; aut quæ servando servari non possunt, de illis mature disponatur. Vigilanti etiam cura ad suppellectilia, libros, cellam, & loca frumentis deputata attendant, ne quid intereat furto, prodigalitate, aut alio modo male distrahatur; quare claves diligenter penes se, vel (si ratio particularis ita postulari videatur) Clericos sibi cohabitantes retinebunt.

CXI.

Originalia Decimarum, aliorumque proventuum Instrumenta in Archivio cuiusque loci diligenter asserventur, cum annotatione temporum, quibus quæque pendunt solent, juxta quorum normam singulis annis fiant duo Libelli, ut in unum referantur per ordinem Prædiorum perceptæ Decimæ, in alterum vero annui Canones, sive hi in certa pecunia, sive in alia re pendantur; sine præcitu Superioris districtus Decanalis fructus Decimarum in agris non vendantur, nihilque quoad locationes, contractus, aut debita contrahenda, aliaque similia spectat, sine ejusdem consilio, aut consensu faciant, cui tamen rationes suas in contrarium, si quas habuerint, modestè proponant.

CXII.

Inventarium ordinatum secundum certas rubricas omnium mobilium, quæ in Domo sunt, vel ad ipsam spectant, habeant, illudque annuatim tempore visitationis revocent, adscribendo ea, quæ noviter advenerunt, & expungendo, quæ absumpta, vel vendita fuerint. Referant quoque summam in codicem lites, & acta, quæ alicujus momenti circa res temporales contigerint. Si quæ utensilia ab extraneis commodato acceperint; annotent omnia speciatim, & calculo rerum domesticarum, specificationem adjungant, donec singula restituantur.

CXIII.

Nullos notabiles in ædificia, aut alias extraordinarias causas exponant, sine præcitu Superioris Decanalis, & expresso illius consensu, & quod in usus quotidianos oportebit necessario impendi, curent, ut id cum debita utilitate, & industria fiat.

CXIV.

Conscribant de die in diem secundum certas rubricas in libro, sive manuali ad hoc deputato, tam, quæ in frumentis, quam, quæ in pecunia, & aliis acceperint, & expenderint, reddantque desuper rationem Superiori districtus Decanalis saltem semel, vel bis in anno quando visitabit, cui etiam debita, & credita Parochiæ aliaque majoris momenti negocia, & acta sua indicabunt, ut ita totius familiæ statum plene intelligere possit.

CXV.

Pecunias, quæ ad quotidianos usus non fuerint necessariæ seorsim reponant, prompto, paratoque animo consignandi Superioribus suis quantum ex iis in aliqua particulari necessitate ad bonum hujus Instituti Superioribus necessarium visum fuerit.

CXVI.

Tenantur certo statuto tempore facere relationem Superioribus districtus Decanalis, non solum de vita, & moribus Clericorum, sibi cohabitantium, & domesticorum, verum etiam in quo statu, familia, tam circa temporalia, quam spiritualia versetur, & quæ pericula, incommodaque emergere possent videantur. Ad

De Oeconomo Decanali.

CXXXVI.

Omnes Parochiarum, aliorumque locorum Oeconomi, ab uno Decanali Oeconomo, qui huiusmodi rerum administratione prudentiam, sedulitatem, & dexteritatem habere nofcatur, dirigentur; qui vigilantem oculum habebit, ut non tantum in Domo Superioris Decanalis, fed ut ubivis omnia recte ordinent.

CXXXVII.

Ad eum finem fapienter in anno, prout prefens neceffitas, & utilitas requirit, ad fingula loca veniet, ad cognofcendum cuiusque oeconomie ftatum, & ad defectus, fi qui occurrant mature emendandos. In defectum Oeconomi, ipfe huius diftrictus Superior id preftabit per fe, quod per Oeconomum ab eo dependentem preftari debuiffet, donec rebus melius ordinatis, alia perfona pro hoc officio ipfi adjungi poffit.

CXXXVIII.

Judicio Prefidis Diocefani unus ex Domo Decanali magis idoneus ad oeconomie inferioris curam conftituitur, qui quotidianas expenfas, & accepta in codice, five manuali conftribat: reddatque fingulis menfibus accepti, & expenfarationem; ut deinde ea fummatim in librum rationum Domus Decanalis fecundum certas rubricas referatur.

De Prefidis Diocefani directione.

CXXXIX.

In unaquaque Diocefi, ubi receptum fuerit Inftitutum, Prefes Diocefanus erit, qui debite difciplinæ, & Conftitutionum obfervantia inter Clericos diftrictum Decanali curam, & direktionem habeat, fi quæ Rñus D. Ordinarius eundem Vicarii in Spiritualibus Generalis munere fungi vellet, ad ejuſdem beneplacitum utriusque muneri cum debita obedientia fatisfaciat, ne minimum omittendo, & faciendo, quod Ordinario ullo modo, five quoad refpectum, five quoad aliud præjudicare jure videri poffet: Sed potius in omnibus ab eodem ita dependebit, eaque vigilantia officio fuo fatisfacere ftudebit, ut debitus refpectus, jura, & fimul etiam perfectior obedientia, illeque exoptatus odor, bona fcilicet converfatio a Clero, ad obfequium ejuſdem Ordinarii fideliter deferantur.

CXL.

Quod fi non fit fimul Vicarius Generalis, Ordinarii fui, tunc ad oeconomicam direktionem & Inftituti huius difciplinam tantummodo invigilabit, publice ne in minimo attingendo; alias fi Vicarius Generalis fimul fit, debitam diftinctionem utriusque fori, tam fraternæ correctionis, & oeconomicæ direktionis, quam publici officii obfervabit, tam in ordinationibus faciendis, quam in relationibus, & vifitationibus, utrumque feorfim notando, & referendo.

CXLI.

Prefidis Diocefani officium erit totius fui diftrictus Clericos ea vigilantia paterne ita dirigere, ut pie in hoc ſæculo converſantes omnibus vifceribus in falutem Populi diffundantur, quibus ipfe in omnibus præluere enixe ftudebit, itaut inter fuos in obedientia, humilitate, patientia, ſobrietate, caſtitate, manſuetudine

modestia, gravitate, affabilitate, amore, & contemptu rerum temporalium quaſi vivum omnium virtutum exemplum emineat.

CXLI.

Ut fidelitas ejuſdem, uti & obedientia, ac in officio fedulitas tam erga Ordinarium, quam refpectu huius Inftituti magis conftet, præſtabit Juramentum juxta formulam ſequentem.

Formula Juramenti pro Prefide Diocefano, quo ſe Ordinario ſuo obligare tenetur.

Ego N. N. pro hac Dioceſi N. aſſumptus Prefes Deo, & tibi Rño D. Ordinario meo, tuiſque canonicè intrantibus Succelloribus ſpondeo, & juro me ſub Jurisdictione tua Ordinaria ſeclufa omni exemptione in vita Clericali, juxta Conſtitutiones Clericorum ſæcularium in commune viventium a S. Sede Apoſtolica approbata ſemper victurum, & moriturum, inſuperque Clericos ſic curæ meæ commiſſos, & committendos juxta eaſdem Conſtitutiones fideliter directurum, & cooperaturum, ut hæc vita Clericalis ex primario ſuo fine animarum curam, per ordinarias functiones Parochiales intendens conſtanter perfeveret. Die N. Menſis Anno N. ſic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Formula Juramenti, quo idem ſe in Inſtituto obligare tenetur.

CXLI.

Ego N. N. Inſtituti Clericorum ſæcularium in commune viventium Sacerdos per Dioceſim N. conſtitutus Prefes Deo, & tibi N. N. ſupremo huius Inſtituti Prefidi, tuiſque canonicè intrantibus ſuccelloribus ſpondeo, & juro me in hoc Inſtituto, ſalva Rñi D. Ordinarii mei Jurisdictione, ſemper victurum, moriturum &c. ut ſupra.

CXLI.

Juxta prædictas Juramentorum formulas mutatis mutandis, alii certorum diftrictuum Superiores juramentum ſuum Rñi DD. ſuis Ordinariis, & Inſtituto præſtabunt.

CXLI.

Ut vero dictus Prefes Inſtituti huius Clericos, & Sacerdotes quoad privatam, & oeconomicam direktionem ad ædificationem Eccleſiæ eo facilius in ſanctæ vitæ converſatione gubernet, in cujus Dioceſis Episcopali Civitate quorundam viros ex hoc Inſtituto ſecum habeat, qui ætate, ingenio, doctrina, difcretionem, & dexterritate, prudentia, & experientia docti excellant, & Prefidi a conſiliis in rebus Inſtituti bene ordinandis exiſtant, quidam vero inter eoſdem junioreſ erunt, qui ingenio, doctrina, prudentia, & aliis ad idem aliquando præſtandum præditi a cæteris addiſcant.

CXLI.

Ad hoc manus ex Decanalibus, aliisque locis ad nutum Ordinarii aſſumantur Viri, quorum prædictæ qualitates a juventute, & longa experientia ex administratione officiorum, & datis conſiliis deprehènſa ſufficienter Superioribus conſtiterint, ut ita Prefes cum iſdem, & toto Clero ſub Ordinario capite ſuo in vita ſanctitate, & Clericali difciplina per debitam ſubordinationem omni tempore contineantur.

CXLVII.

CXLVII.

Ex prædictis viris unus erit Oeconomus curam habens rerum temporalium huius Inſtituti in tota Dioceſi; & alius vir inſignis in ſpiritualibus, qui Prefidi Diocefano in omni data occaſione ſpecialiter ad manum erunt.

CXLVIII.

Porro in obtinendis Parochiis, aut aliis quibuſcumque Beneficiis, ad quas, vel quæ præſentationes ab Ordinariis, aliisque Eccleſiaſticis, vel ſæcularibus poteſtatibus, tanquam patronis ſuppliciter impetrare oportet, communem ſtylum obſervantes, humillimiſque precibus omni tempore ea pro ſubjectis idoneis petere, itaque dicta ſubjecta ad huiusmodi Beneficia commendare ſtudeant, ut quoad hæc, & omnia alia, tam in obtinendis, quam reſignandis Beneficiis refpectu Rñorum DD. Ordinariorum, & aliorum Patronorum, ordo debitus, & uſitatus cuiusque Curia Episcopalis ſtylus accurate obſervetur.

CXLI.

Ad Rñi D. Ordinarii fui beneplacitum ſingulis annis in propria perfona totius ſui diftrictus Domoſ, in quibus Sacerdotes huius vitæ habitant, viſitabit, & ubique 2.3.4. vel plures dies prout prefens neceſſitas, & utilitas poſtularit, perſiſtens, ſingulorum locorum, dein ipſorum ſacerdotum gravamina, & neceſſitates, tam ſpirituales, quam temporales paterno amore, audiat, omnibuſque ſecundum rationabilem utilitatem corporis, & animæ gratificari ſtudeat: Errantes paterne corrigat, & ad meliorem frugem per media ſalutaria reducere ſatagat; deſolatos, & puſillanimes conſoletur, & mutationem eorum ordinet, ac per eum ad quem pertinet expediendum curet, quorum ſaluti corporis, & animæ rationabiliter expedire, judicaverit.

CL.

In ſpiritualibus attendat quomodo ſinguli in vita ſpirituali ſubſiſtant, an non periculum ad lapſum aliquem imminet, an, & qualiter in pace inter ſe vivant; an cum debita charitate a ſuis Superioribus immediatis dirigantur, & quomodo difciplina Inſtituti, tam in ſpiritualibus, quam temporalibus obſervetur, quæ omnia ex informatione mutua Superiorum, & inferiorum, & ex particulari cum quovis colloquio ſcire poterit, corrigenda ſuavi conſilio, & efficaci admonitione corrigat, & quæ notanda fuerint diligenter conſignet.

CLI.

De viſitatione annua ſuam debitam relationem Rño D. ſuo Ordinario faciet, ut cum ejuſdem conſenſu, aut poſitiva approbatione omnia in praxim dirigantur: quod ſi item ex viſitatione habita referenda fuerint, quæ ad publicum forum non ſpectant, eidem Rño D. Ordinario ſic referantur pro neceſſariis mutationibus, & ordinationibus faciendis, ut nihilominus ea, quæ ſecreta ſunt, & ſalva charitatis, & Juſtitia lege propalari non poſſunt, & pro præſentibus circumſtantibus ad ſolam fraternam direktionem ſpectant, in ſecreto permaneant.

CLII.

Ad Domum Prefidis Diocefani, vel ad alium commodiorem locum, ſingulis annis cum conſenſu Rñi D. Ordinarii Superiores Decanales, eorumque Oeconomi indiſtincto per Prefidem

Diocefano certo die, poſt habitos particulares Decanali diftrictum Conventus congregabunt; eritque Conventus Diocefanus, five Congregatio in eum finem ordinata, ut videlicet omnia gravamina, neceſſitates, & omnia alia, five in ſpiritualibus, five in temporalibus legitime proferantur, & quæ ad majorem Dei gloriam, proximorum ſalutem, & in primis ad huius Clericalis Inſtituti conſervationem, incrementum, & perfectionem: Deinde etiam, quæ mores, ritus, & debitam in his uniformitatem; omnia denique, quæ ad bonum ſpirituale, & temporale ſpectent, auditis conſiliis ſingulorum, prævia matura conſideratione, Prefes Diocefanus deſuper concluſa in Domino faciat. Decanali diftrictum Superiores, & alii ſingula concluſa poſtquam a Rño Dño Ordinario fuerint conceſſa, & confirmata, Domum revertentes omnia executioni demandent, tam in Domo ſua, quam aliis in locis, quorum directio ipſis eſt demandata.

CLIII.

Prefes Diocefanus eligendus ſit in Conventu Diocefano poſt ſingulos octo annos, & in caſu mortis, & extraordinarie mutationis per aſſiſtentem Prioris Prefidis in ſpiritualibus, ac Superiores Decanales, (& Prefidem Archidiecefanoſ pro eo caſu, quo inter Dioceſim, & Archidieceſim adſit communicatio refpectu domus Emeritorum, & bonorum Communium); ſi vero Ordinario placuerit unum ex Inſtituto ſuum habere Vicarium Generalem, qui ſimul ſit Prefes, tunc tres præ omnibus digniores iudicati, eidem per prædictas nominentur, & illius ſit arbitrium eligendi unum ex tribus magis idoneum. Eorum ſit confirmatio Prefidis pluries faciendâ, ſi liberit, quorum electio fuit.

CLIV.

Caſu quo extraordinaria mutatio Prefidis Diocefani neceſſaria videretur, Prefes ſupremus per certam perfonam, vel per literas rationes huius mutationis faciendæ Rño D. Ordinario exponet humillimis cum precibus, ut in ejuſmodi mutationem conſentire dignetur; ſi vero Rñus Dñus Ordinarius ipſemet mutationem Prefidis ob ejuſ negligentiam, vel ex alia cauſa fieri vellet, ut difciplina, & alia vi præſentis Inſtituti obſervanda eo melius in effectum deducantur, electio novi Prefidis eodem ſupradicto modo fiat. Si Prefes Diocefanus officio etiam Vicarii Generalis fungatur, & negligenter ſe gerat in concernentibus Inſtitutum, vel ex alio capite, ſit in facultate Superiorum Inſtituti libere alium eidem ſubſtituere, atque eligere.

CLV.

In præmiſſis caſibus conſtitutus Prefes, ubi a Rño D. Ordinario acceptatus fuerit, Juramentum, ut ſupra præſtabit: quod etiam tunc fiet, cum in Dioceſim quandam de novo Inſtitutum introducendum, & talis Prefes Diocefanus a Supremo Prefide deputatus fuerit.

CLVI.

Pro debita obſervantia Communitatis bonorum in ſingulis Dioceſibus Capſa, five Arca quædam pro bonis communibus illius diftrictus conſtituatur, in quam certis temporibus ex Decanalibus Capſis, quod pro eorundem diftrictuum neceſſitate, & uſu moraliter iudicio Superiorum

T t 2

perio-

periorum non necessarium videbitur, deponi oportet; uti etiam, quod aliunde in bonum illius Diocesis pro presenti Instituto quocumque modo adveniet: Hujus Capse clavem, unam Praefes Diocesanus, alteram ejus Oeconomus, tertiam Superior particularis illius Domus, in qua capsa est, habebit.

De Oeconomio Diocesano.

CLVII.

Ut administratio rerum temporalium, quam quilibet Superior districtus Decanalium cum suo Oeconomio habet, suum finem debite obtineat: In quavis Diocesi Oeconomus erit, qui rerum temporalium Instituto in eadem Diocesi curam habeat, Praefidi cohabitabit, eidemque in munere suo sit subiectus, & cum eodem sub visitatione oeconomicas ex informatione mutua cognoscat: An omnia secundum Instituto hujus disciplinam instituantur, & secundum necessitatem cum debita utilitate in victu, & amictu, aliisque rebus impendantur. Ratiocinia etiam tam in Aedibus Superioris Decanalium, quam in aliis quibuscumque locis una cum cujusque districtus Decanalium Oeconomio recipiet, observanda praescribet, & emendanda corriget.

De Praefidis Archidiecepsani directione.

CLVIII.

Officium Praefidis Archidiecepsani pro tota quadam Archidiecepsi, in qua plures Dioceses uni Archiepiscopo subsumunt, ordinatur. Quod si Diocesis quaedam valde ampla cum aliis quoad Domum Emeritorum connexionem non haberet, vel ex quocumque alio capite, directio hujus Diocesis a quodam Praefide Archidiecepsano fieri non posset, eo casu totum, quod a Praefide Archidiecepsano praestandum foret, fieri debet per Praefidem dictae Diocesis.

CLIX.

Praefidi igitur Archidiecepsano in suo districtu Praefidis Diocesani, & alii Clerici hujus Instituto, quoad oeconomicam directionem statuta disciplina, & observantiam Constitutionum subiecti erunt, tam quoad spiritualia, quam temporalia in omni humilitate, & reverentia, promptaque obediendi voluntate, ejusque iusta lubei animo exequentur. Ipse vero Praefes suis in omni virtutum genere praeleceat, omniaque in pondere prudentiae, in mensura consilii, & modo dexteritatis, ac discretionis aggrediatur, ut ea ratione omnes ad sui amorem trahere, & sine ullo Superioris, ac publicae potestatis praedicio, & offensione hoc Institutum optime in Domino gubernare valeat.

CLX.

Praefidus Praefes debita obedientia, timore, ac reverentia Reverendissimis DD. Ordinariis humillime subjacebit, negocia externa, Ecclesias, & quae in aliis quibuscumque Jurisdictioni ordinariae subjiciantur, ne quidem in minimo attingere praesumat, atque ut de subjectione ejusdem omni tempore sufficienter constet, Reverendissimo Domino Archiepiscopo suo per juramentum se obligabit, ea formula quae habetur supra num. 142. de Praefide Diocesano, solis personalibus mutatis, quod idem etiam intelligitur de juramento, quo se huic Clericali Insti-

tuto obligare tenetur, juxta formulam n. 143. **CLXI.**

Ad eundem spectabit susceptio tam juvenutis in Seminariis huic Instituto propriis, vel saltem notitia personarum suscipiendarum in Seminariis Episcopalis, directioni hujus Instituto commissis, priusquam tales Juvenes Reverendissimis DD. Ordinariis pro actuali susceptione commendentur, suscipiet quoque, qui jam Sacerdotes, aut finitis studiis ad hoc Clericalia Institutum suscipi voluerint, & universim totius sui districtus directio in spiritualibus quoad disciplinam hujus Instituto a dicto Superiore fiet, ad quem propterea graviora serenda erunt,

CLXII.

Eidem Praefidi a Consiliis in eadem domo cum ipso, & in vicinia habitantes erunt quidam viri prudentes, & docti, quorum opera, consilio, & matura circumspectione in officio suo adjuvetur; praedicti viri ad beneplacitum Rmi D. Archiepiscopi eidem simul a consiliis esse, & simul pro ratione circumstantiarum alia beneficia curata, vel non curata in eodem loco consequi, vel habere poterunt. De habitatione ejusdem Praefidis in Domo Emeritorum habetur *part. 3. num. 17.*

CLXIII.

Officium hujus Praefidis erit, potiore tempore cum suo Oeconomio districtum suum visitare, & ubique ea, quae praesens Institutum concernunt, sive spiritualia, sive temporalia negocia sint, paterne ex omni parte instituire, itaut ex hac ipsius visitatione Superiores, & inferiores ejusdem directioni subiecti dirigantur. Ad eundem spectabit per Oeconomum suum ordinare, quomodo per media Communitatis in singulis necessitatibus succurri possit, ac debeat, & universim commune bonum hujus Instituto in fines suos secundum Deum diriget, cum Praefide Diocesano conferret dando principia in praxi observanda, ordinando qualiter Sacerdotes recentior ordinati, vel alii, qui beneficium stabile nec dum obtinent, applicari debeant, ut ipse Praefes Diocesanus postea eosdem Reverendiss. D. Ordinario commendet, & promotionem in singulis casibus humilibus precibus impetret.

CLXIV.

In visitatione sua idem Praefes perpetuo hoc observabit, ut ante omnia ingrediens Diocesim illius districtus Archiepiscopalis, Reverendissimum Dominum Ordinarium illius loci adeat, & cum omnimoda submissione facultatem, ac benedictionem Clericos hujus Instituto in eadem Diocesi habitantes, in iis, quae ad oeconomicam hujus Instituto directionem spectant, visitandi humillimis precibus petat, ejusque imperio in omnibus obediat, & tunc demum visitationem suam in Domino salubriter perficiat, eaque finita debitam relationem desuper Reverendissimo Domino Ordinario faciat. Quod idem respectu Rmi Domini Archiepiscopi sui observabit, humillime veram, & sinceram relationem de omnium hujus Instituto Clericorum vita faciendo, ac mandatis Superioris potestatis in omnibus obtemperando.

CLXV.

Domus Superiorum sui districtus diligenter visitabit, atque ex mutua relatione prudenter explorabit, in quo statu singula loca Instituto versantur, in visitatione sua Oeconomus pro rei

exi-

exigentia mutabit, aut prout visum fuerit confirmabit; Praefidi quoque supremo hujus Instituto sinceram de statu, in quo Clerici hujus Instituto in suo districtu pro tempore fuerint, relationem in scripto, vel si fieri possit, in persona propria faciet simulque etiam generalem notitiam eidem de statu temporalium rerum hujus Instituto exhibebit, cui etiam sine ullo jurisdictionis publicae praedicio in omnibus obediet, & in rebus majoris momenti ad illius consilia, & voluntatem recurret, in quacumque parte mundi existat.

CLXVI.

Praeterea specialem curam Domuum Juventutis instituenda, & emeritorum gerens, singulis annis bis visitabit, diligenterque eorum Constitutionem domesticam, tam in spiritualibus, quam temporalibus inspicens cuncta semper ad Instituto conformem statum reducere, & conservare studebit. Distis Domibus Superiores, magistrisque alios, tam studiorum, quam virtutum praeficiet, & suo tempore pro utilitate, & necessitate mutabit. In Seminariis vero Ordinariorum, & aliorum Patronorum praedictos Superiores Reverendissimis DD. Ordinariis commendabit, & nominabit, ut ab ipsis acceptentur.

CLXVII.

Mediorum praeterea temporalium distarum Domorum dispensatio, ac cura penes ipsum stabit, quae omnia, & singula mediante Oeconomio sibi adjuncto ad illarum emolumenta impendantur. Porro singula Seminaria, quae a Sacerdotibus hujus Instituto diriguntur, particulares capsa habeant super quorum bonis specialia quoque fiant ratiocinia. Idem observandum circa domus Emeritorum, Porro tam Seminariorum, quam Domuum Emeritorum ratiocinia, statutis temporibus a Superioribus diligenter revideantur: Si qui defectus inveniatur, corrigantur.

CLXVIII.

Cum praefecto, & consensu superioris potestatis singulis triennis Conventus pro districtu Archidiecepsano in Civitate Archiepiscopali, vel in Domo Emeritorum instituetur, ad quem omnes Praefides Diocesani, in quadam Archidiecepsi correspondentes cum consensu Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum comparebunt una cum Oeconomicis suis, cui Praefes illius districtus Archidiecepsani praerit, ibique primo omnia, quae ex relatione Conventuum praecedentium Diocesano, & Decanalium aut ex alio capite prolata, disciplinam, & bonum hujus Instituto concernant, auditis prius consiliis, ac considerationibus singulorum a dicto Superiore faciendi, vel omitterenda, decernantur.

CLXIX.

In his Conventibus non attingentur, quae Jurisdictionem cujuscumque Ordinarii concernunt. Omnia denique, quae in Conventibus ordinata fuerint, Protocollo diligenter, & ordinate inferantur, ut posteris, & Reverendiss. DD. Ordinariis, semper de omnibus ratio reddi valeat, fiet id per certas personas, quae tam haec, quam alia posteris pro notitia necessaria adnotabunt; post Conventum autem Archidiecepsanum celebratum Praefes Reverendissimo D. Ordinario suo desuper debitam relationem faciet.

CLXX.

Post novem annos in Conventu illius districtus, officium suum ad manus Praefidis supremi

resignando mutabitur, & duo deputati, vel ipsi met Visitatores Praefidis supremi constituentur, qui vota Praefidum Diocesano, & aliorum, suscipientes, Praefidi supremo transcribent, a quo ex notitia talentorum, quam ex factis sibi de singulis relationibus habere debet, ad votorum rationem simul attendendo, ex viris sibi propositis praestantiorum pro Praefide illius Archidiecepsani districtus denominabit, qui postmodum Reverendissimo Domino Archiepiscopo suo, per Juramentum supra dicto modo, uti & Instituto se obstringet. Quod si vero dictus Praefes Archiepiscopo non placeat, tunc supremus Praefes sine nova Congregatione aliam personam eidem nominabit.

CLXXI.

In illis locis, ubi plures Dioceses unius Archiepiscopatus inter se connexionem habent, & ad communem utilitatem domus Emeritorum constituenda est Capsa Archidiecepsana, ad quam tam Clericorum hujus Instituto non necessaria, ex capsis Diocesanis, quam media aliunde advenientia deponi debent, ut pro utilitate, ac necessitate totius illius districtus Archidiecepsani expendantur, & applicentur. Clavem pro eadem habebit Praefes Archidiecepsanus, alteram ejus Oeconomus, tertiam Superior particularis illius Domus, in qua Capsa erit.

De Oeconomio Archidiecepsano.

CLXXII.

Officium hujus Oeconomii erit, Praefidi illius districtus in visitatione adesse, & curam rerum, temporalium hujus Instituto ubivis suscipere, in omni loco necessitates, & omnia alia incommoda, quae vel persona particulares, aut integrae familiae patiuntur, charitative audire, & in Domino juxta directionem sui Praefidis, remedium adhibere, ac praesertim ratiocinia generalia super bonis communibus Instituto per illum districtum conficere. Hujus Oeconomii ordinationibus omnes alii Oeconomii inferiores acquiescent, itaut quidquid rationabiliter ordinaverit, observent. Ad hoc munus viri in omni genere praestantes requiruntur, qui & ipsi obediens sint, & in rebus alicujus momenti aliorum prudenti consilio utantur, atque ubi rei gravitas requirere videbitur, ab ipso Praefide Archidiecepsano ordinationem petant, e cujus directione periclitissime in officio suo dependebunt.

De Praefidis Supremi directione.

CLXXIII.

Hujus Instituto caput sub nomine Praefidis supremi, vel Generalis constanter unum erit: Hic Praefes totum Institutum, tam in spiritualibus, quam temporalibus in quacumque mundi partem diffusum fuerit, aut diffundetur secundum Deum sine ullo Reverendissimorum Dominorum Ordinariorum praedicio, directione, solummodo privata, & Oeconomica secundum Constitutiones hujus Instituto a Sancta Sede Apostolica approbatas gubernabit.

CLXXIV.

Quidquid ergo bonum, vel conservationem praesentis Instituto concernens, tanti momenti fuerit, ut id Superiores eidem subordinati, juxta ea, quae in praecedentibus traduntur, neque

per